Instanța de fond: Judecătoria Hâncești (sediul Ialoveni), jud. Corlăteanu Diana
Dosar nr. 2ai-73/23
2-22102245-02-2ai-20022023

D E C I Z I E

16 mai 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Clim Eugeniu
Judecătorii Iorgov Steliana
Cojocaru Olga

examinând cererea de apel declarată de către lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare) - Popa Valeriu,

în cauza la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturilor fiscale și încasarea sumei,

împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) din 31 ianuarie 2023, prin care cererea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La data de 19 septembrie 2019, lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu, în temeiul art. 104 și 106 ale Legii insolvabilității a depus cerere de chemare în judecată împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturilor fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 de lei, seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017 în sumă de 90 633,60 lei și seria LB nr. 0207435 din 17 ianuarie 2017, în sumă de 278 208 lei, precum și încasarea sumei de 563 265,60 lei (f.d. 2-4, vol.I).

În motivarea cererii de chemare în judecată, lichidatorul a susținut că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2017, a fost admisă cererea introductivă depusă de SA „Mingir Agro” cu privire la declararea insolvabilității debitorului SRL „Basconserv”. A fost numit Ploșnița Emanoil, în funcție de administrator provizoriu al SRL „Basconserv”, a fost instituită perioada de observație, începând cu data adoptării încheierii, a fost aplicat sechestru pe bunurile, conturile bancare ce aparțin debitorului SRL „Basconserv” cu drept de proprietate și pe corespondența comercială. S-a obligat debitorul să transmită administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informațiile solicitate de acesta, cu privire la activitatea și la patrimoniul său, precum și documentele activității economice și de evidență contabilă, inclusiv ștampila întreprinderii. S-a obligat administratorul provizorie să notifice în cel mult 10 zile toți creditorii din evidența contabilă, prezentată de debitor, pentru înaintarea creanțelor certe și

exigibile și necesitatea prezentării referinței asupra cererii introductive într-un termen de cel mult 30 de zile.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017, a fost admisă cererea introductivă depusă de SA „Minjir-Agro”, a fost constatată insolvabilitatea și intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Basconserv”, cu desemnarea administratorului insolvabilității, Ploșniță Emanoil.

Prin încheierea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 07 august 2018, a fost dispusă intrarea imediată în faliment, cu confirmarea procedurii insolvabilității, prin procedura generală a falimentului, dizolvarea SRL „Basconserv”. S-a desemnat în calitate de lichidator, Popa Valeriu.

A menționat că, lichidatorul luând cunoștință cu facturile fiscale eliberate de SRL „Basconserv”, atât în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, cât și după înaintarea cererii introductive a constatat că, contabilul șef, Bunescu Claudia, fiind și administrator statutar, în perioada ultimelor 4 luni până și după admiterea cererii introductivă spre examinare, după 17 martie 2017 a eliberat CÎ „Fructagrocom”, bunuri, producție conservată conform facturilor fiscale, în suma totală de 563 265, 60 de lei. Eliberarea bunurilor, producției conservate a fost efectuată de Bunescu Claudia, în contul datoriei deținute față de CÎ „Fructagrocom”, ultima având calitatea de creditor a debitorului SRL „Basconserv”, conform actului de verificare perfectat în urma decontărilor reciproce între SRL „Basconserv” și CÎ „Fructagrocom” pe perioada 01 ianuarie 2012-31 decembrie 2016.

De asemenea a relatat că, faptul eliberării bunurilor de la SRL „Basconserv” către CÎ „Fructagrocom” se confirmă prin facturile fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 lei, seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017 în sumă de 90 633,60 lei și seria LB nr. 0207435 din 17 ianuarie 2017, în sumă de 278 208 lei, iar în total suma de 563 265,60 lei, reflectată în actul de verificare a decontărilor reciproce între părți la 30 septembrie 2019.

A notat lichidatorul că, eliberarea producției conservate în perioada atât în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, cât și după depunerea cererii introductive au afectat interesele creditorilor, fapt ce a condiționat depunerea prezentei cereri cu privire la anularea actelor juridice cu privire la eliberarea producției conservate în perioada 17 ianuarie 2017-28 iunie 2017, materializate prin facturile fiscale în sumă totală de 563 265,60 lei, care sunt acte juridice frauduloase încheiate de societatea debitoare până la admiterea cererii introductive în perioada de 4 luni și după admiterea cererii introductive, în perioada de observație.

Lichidatorul și-a întemeiat cererea pe dispozițiile art. 66 alin. (1) lit. l), art. 53 alin. (1), art. 104 și art. 106 din Legea insolvabilității.

La data de 20 septembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, CÎ „Fructagrocom”, reprezentată de avocatul Bortă Ghenadie a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Basconserv” cu privire la încasarea datoriei de 602 487,40 lei (f.d. 3-4, vol.II).

Prin încheierea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 03 martie 2020, a fost dispusă conexarea cauzelor civile nr. 2i-40-1/18, la cererea lichidatorului SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu, în temeiul art. 104 și 106 ale Legii insolvabilității, cu cauza civilă nr. 2c-69/19, la cererea de chemare în judecată depusă de CÎ „Fructagrocom” (f.d. 39-41, vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 28 octombrie 2020, a fost încetat procesul civil la cererea de chemare în judecată depusă de CÎ „Fructagrocom” împotriva SRL „Basconserv” cu privire la încasarea datoriei (f.d. 102-104, vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2022, a fost restituit recursul declarat de CÎ „Fructagrocom” împotriva încheierii Judecătoriei Hâncești, sediul central din 28 octombrie 2020 (f.d. 21-22, vol.III).

Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 28 octombrie 2020, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturilor fiscale și încasarea sumei de 563 265,60 de lei, ca fiind neîntemeiată (f.d. 105, 127-132, vol.II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2021, a fost respins apelul declarat de lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 28 octombrie 2020 (f.d. 179-189, vol.II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 februarie 2022, a fost admis recursul declarat de lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2021 și restituită cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 244-252, vol.II).

Rejudecând cauza, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 31 mai 2022 a admis cererea de apel depusă de lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu, a casat hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 28 octombrie 2020 și a remis cauza la rejudecare în instanța de fond competentă- instanța de insolvabilitate, în alt complet de judecată (f.d. 23-32, vol.III).

Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) din 31 ianuarie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturilor fiscale și încasarea sumei de 563 265,60 lei.

S-au anulat facturile fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 lei și seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017 în sumă de 90 633,60 lei.

S-au respins pretențiile lichidatorului SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturii fiscale seria LB nr. 0207435 din 17 ianuarie 2017, în sumă de 278 208 lei și încasarea sumei de 563 265,60 lei.

S-a încasat de la SRL „Basconserv” (în proces de lichidare) în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 16 897,96 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) din 31 ianuarie 2023, lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare) - Popa Valeriu, la data de 13 februarie 2023 a declarat apel nemotivat.

Ulterior, la data de 13 martie 2023, lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare) - Popa Valeriu a anexat apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de către lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturilor fiscale și încasarea sumei de 563 265,60 lei.

În motivarea cererii de apel, notează că, în hotărârea din 31 ianuarie 2023, instanța menționează că într-adevăr au fost efectuate livrări în sumă de 563 265,60 lei, apreciind ca întemeiată cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Basconserv” numai în partea anulării facturilor fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017, în sumă de 194 424 lei,

seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017, în sumă de 90 633,60 Iei, în total 285 057,60 lei, respingând în rest pretenţia ca fiind neîntemeiată.

Menționează că, că de către instanţa de insolvabilitate nu a fost aplicată norma de drept stabilită prin art. 106 a Legii insolvabilităţii.

Apelantul, relevă că, faptul eliberării de către SRL „Basconserv" SRL şi primirii bunurilor de către CÎ „Fructagrocom" potrivit facturii fiscale seria LB nr. 0207435 din 17 ianuarie 2017, în sumă de 278 208 lei, se confirmă de părţi prin materialele prezentate, care sunt confirmate prin documente justificative, recunoscute şi de instanţa de judecată, pin hotărârea din 31 decembrie 2023, de aceea nu considerent din care nu este corectă concluzia instanţei de judecată precum că nu este evident că au fost efectuate transferurile de proprietate de la debitor către creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia din urmă, or creditorul avea dreptul la încasarea sumei formate această ajungând la scandenţă, fiind certă, lichidă şi exigibilă.

Consideră că, instanţa de judecată, potrivit hotărârii emise, argumentează procedura casării şi deducerii produselor uşor perisabile (conserve de fructe şi legume), fără de a avea careva temei.

În continuare, subliniază că, cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Basconserv" (în proces de lichidare) urma a fi judecată de către judecătorul care supraveghează procesul de insolvabilitate a SRL „Basconserv", Bulat Emil.

Reține că, prin judecarea cererii de chemare în judecată depusă de către judecătorul supleant, specializat pentru examinarea cauzelor de insolvabilitate şi lichidare, Diana Corlăteanu, judecător la Judecătoria Hînceşti, sediul Ialoveni, nu corespunde cerinţelor art. 5 alin. (2), (3) şi (5) a Legii insolvabilităţii, deoarece după rejudecarea cauzei, Curtea de Apel Chişinău, prin decizia din 31 mai 2022, a admis cererea de apel depusă de lichidatorul SRL „Basconserv", a casat hotărârea Judecătoriei Hânceşti, sediul central din 28 octombrie 2020, şi a remis cauză la rejudecare în instanţa de fond competentă- instanţa de insolvabilitate în alt complet de judecată.

Explică că, deoarece hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Hânceşti, sediul central a fost primită de către judecătorul Dadu Ion, care nu este judecător pentru judecarea cauzelor de insolvabilitate, se cuvenea ca judecarea cererii de chemare în judecată să fie atras judecătorul Bulat Emil, care este judecător în cauzele de insolvabilitate şi care instrumentează dosarul de insolvabilitate SRL „Basconserv".

Conchide că, judecătorul supleant, specializat pentru examinarea cauzelor de insolvabilitate şi lichidare, Diana Corlăteanu, nu avea competenta de a judeca cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Basconserv" (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu, împotriva C.Î. „Fructagrocom" cu privire la anularea facturilor fiscale şi încasarea sumei de 563 265,60 lei.

Solicită admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Hânceşti, sediul Ialoveni din 31 ianuarie 2023, cu privire la admiterea în parte a cererii de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Basconserv" (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu, împotriva C.Î. „Fructagrocom" cu privire ia anularea facturilor fiscale şi încasarea sumei de 563 265,60 lei, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată privind anularea actelor juridice care afectează bunurile debitorului „Basconserv" SRL, cu încasarea sumei de 563 265,60 lei de la Cooperativa de întreprinzător „Fructagrocom".

La data de 31 martie 2023, C.Î. „Fructagrocom". reprezentată de avocatul Bortă Ghenadie a depus referință asupra cererii de apel depuse de către lichidatorul SRL „Basconserv" (în proces de lichidare) - Popa Valeriu, solicitând menținerea hotărârii Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) din 31 ianuarie 2023.

În motivarea referinței, relevă că, existenta datoriei SRL „Basconserv” în raport cu C.Î. „Fructagrocom” a fost confirmată prin actul de verificare a decontările reciproce și de către Serviciul Fiscal de Stat, care prin scrisoarea nr. 26-10/1-06/15397 din 14 noiembrie 2019 a comunicat că, potrivit datelor vizualizate în sistemul informaţional al Serviciului Fiscal de Stat, facturile fiscale au fost reflectate de către SRL „Basconserv” în declaraţiile privind TVA pentru perioadele corespunzătoare.

Explică că, în speţă, prin eliberarea facturilor fiscale a cărui anulare se cere, a avut loc micşorarea sumei pe care creditorul C.Î. „Fructagrocom” ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului SRL „Basconserv”. Aşadar, conform facturilor fiscale anexate la materialele cauzei, C.Î. „Fructagrocom” a vândut către SRL „Basconserv” bunuri în valoare de 1 495 584,40 lei, iar SRL „Basconserv” a compensat o parte din această sumă prin livrarea de conserve în sumă de 893 097 lei, iar datoria debitorului SRL „Basconserv” faţă de creditorul C.Î. „Fructagrocom” constituie suma de 602 487,40 lei. Deci, este evident că prin livrarea conservelor în baza facturilor fiscale, a avut loc micşorarea datoriei faţă de creditor.

Constată că, lichidatorul Popa Valeriu a acţionat abuziv, cu rea-credință, urmărind încasarea unor mijloace financiare necuvenite, prin anularea facturilor preluate din cererea de validare a creanţei înaintate de creditorul C.Î. „Fructagrocom”.

Studiind materialele dosarului civil, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul întemeiat şi care urmează a fi admis, casată integral hotărârea primei instanţe, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (6) din Legea insolvabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condițiile examinării cauzei în primă instanță. Instanța de apel poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel și de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepțiile stabilite în prezenta lege.

Potrivit art. 373 alin. (1)-(3) CPC al RM, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Studiind suportul probator administrat la materialele cauzei, s-a constatat că, entitățile juridice SRL „Basconserv” și CÎ „Fructagrocom” dețin raporturi comerciale începând cu anul 2012, timp în care au colaborat, prin schimburi și vânzarea-cumpărarea de bunuri una față de alta, ținând cont de activitatea întreprinderilor.

Potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce dintre SRL „Basconserv” și CÎ „Fructagrocom” pentru perioada 01 ianuarie 2012-31 decembrie 2016, semnat de ambele părți rezultă că, SRL „Basconserv” a recunoscut că înregistrează datorii la situația de până la 31 decembrie 2016 în raport cu CÎ „Fructagrocom” în mărime de 1 165 753 de lei (f.d. 18, vol.I).

Conform facturii fiscale seria LB nr. 0207435 din 17 ianuarie 2017, în sumă de 278 208 lei, furnizorul SRL „Basconserv” a livrat cumpărătorului CÎ „Fructagrocom” castraveți în oțet 0,720 l., TO, 30 240 buc, semnată de contabilul-șef SRL „Basconserv” care a permis eliberarea mărfii și directorul CÎ „Fructagrocom” care a primit marfa (f.d. 10, vol.I).

Conform facturii fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 lei, furnizorul SRL „Basconserv” a livrat cumpărătorului CÎ „Fructagrocom” Assorti tomate + castraveți 0,720 TO – 4 800 buc, Assorti tomate + castraveți 1,500 TO – 3 744 buc; Tomate în suc propriu 0,720 TO – 4 680 buc; Castraveți conservați 0,920 TO– 3 960 buc, semnată de contabilul-șef SRL „Basconserv” care a permis eliberarea mărfii și directorul CÎ „Fructagrocom” care a primit marfa (f.d. 9, vol.I).

Conform facturii fiscale seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017 în sumă de 90 633,60 lei, furnizorul SRL „Basconserv” a livrat cumpărătorului CÎ „Fructagrocom” compot de vișine 0,720 lit – 4 176 buc și castraveți conservați 1,5 l – 4 680 buc, semnată prin intermediul e-factura (f.d. 8, vol.I).

Se mai atestă că, facturile fiscale enunțate supra sunt reflectate în actul de verificare a decontărilor reciproce dintre SRL „Basconserv” și CÎ „Fructagrocom” pentru perioada 01 ianuarie 2012–30 septembrie 2019, precum și în Registrul livrărilor, fapt confirmat și prin răspunsul Serviciului Fiscal de Stat nr. 26-10/3-06/133899 din 30 decembrie 2022 (f.d. 66, vol.III).

Conform Actului de control fiscal nr. 5-682332 din 11 septembrie 2017, prelungit pe Actele de control fiscal nr. 5-682333 și 5-682334 s-a indicat că inventarierea facturii fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 lei, nu a fost posibil de efectuat din motivul neprezentării documentelor primare pentru perioada supusă controlului (f.d. 72-84, vol.III).

Conform actului de verificare a decontărilor reciproce dintre SRL „Basconserv” și CÎ „Fructagrocom” pentru perioada 01 ianuarie 2012–30 septembrie 2019, semnat doar de către CÎ „Fructagrocom” rezultă că, la 17 ianuarie 2017, 04 mai 2017 și 28 iunie 2017, SRL „Basconserv” a livrat către CÎ „Fructagrocom” castraveți în oțet și conservații în mărime totală de 563 265, 60 lei, în baza facturilor fiscale enunța supra (f.d. 7, vol.I).

Cercetând facturile enunțate, rezultă că, CÎ „Fructagrocom” a efectuat achitări conform facturilor enunțate supra, deoarece este indicat la compartimentul „credit”. Soldul final la 30 septembrie 2019, constituie 602 487,40 de lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2017, a fost admisă cererea introductivă depusă de SA „Mingir Agro” cu privire la declararea insolvabilității debitorului SRL „Basconserv”. A fost numit Ploșnița Emanoil, în funcție de administrator provizoriu al SRL „Basconserv”, a fost instituită perioada de observație, începând cu data adoptării încheierii, a fost aplicat sechestru pe bunurile, conturile bancare ce aparțin debitorului SRL „Basconserv” cu drept de proprietate și pe corespondența comercială. S-a obligat debitorul să transmită administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informațiile solicitate de acesta, cu privire la activitatea și la patrimoniul său, precum și documentele activității economice și de evidență contabilă, inclusiv ștampila întreprinderii. S-a obligat administratorul provizorie să notifice în cel mult 10 zile toți creditorii din evidența contabilă, prezentată de debitor, pentru înaintarea creanțelor certe și exigibile și necesitatea prezentării referinței asupra cererii introductive într-un termen de cel mult 30 de zile (f.d. 5-6, vol.I).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017, a fost admisă cererea introductivă depusă de SA „Minjir-Agro”, a fost constatată insolvabilitatea și intentat procesul de

insolvabilitate față de SRL „Basconserv”, cu desemnarea administratorului insolvabilității, Ploșniță Emanoil (f.d. 12, vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Hâncești, sediul central din 07 august 2018, a fost dispusă intrarea imediată în faliment, cu confirmarea procedurii insolvabilității, prin procedura generală a falimentului, dizolvarea SRL „Basconserv”. S-a desemnat în calitate de lichidator, Popa Valeriu (f.d.13, vol.I).

La data de 19 septembrie 2019, lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu, în temeiul art. 104 și 106 ale Legii insolvabilității, a depus cerere de chemare în judecată împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturilor fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 lei, seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017 în sumă de 90 633,60 lei și seria LB nr. 0207435 din 17 ianuarie 2017, în sumă de 278 208 lei, precum și încasarea sumei de 563 265,60 de lei (f.d. 2-4, vol.I).

Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) din 31 ianuarie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturilor fiscale și încasarea sumei de 563 265,60 lei.

S-au anulat facturile fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 lei și seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017 în sumă de 90 633,60 lei.

S-au respins pretențiile lichidatorului SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturii fiscale seria LB nr. 0207435 din 17 ianuarie 2017, în sumă de 278 208 lei și încasarea sumei de 563 265,60 lei.

S-a încasat de la SRL „Basconserv” (în proces de lichidare) în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 16 897,96 lei.

Colegiul judiciar apreciază ca pripită concluzia instanţei de fond privind admiterea parțială a cererii de chemare în judecată, anularea facturilor fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 lei și seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017 în sumă de 90 633,60 lei, precum și respingerea pretențiilor lichidatorului SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturii fiscale seria LB nr. 0207435 din 17 ianuarie 2017, în sumă de 278 208 lei și încasarea sumei de 563 265,60 lei, întrucât a fost emisă fără a fi dată o apreciere corespunzătoare cererii supuse examinării în raport cu argumentele şi probele anexate la dosar, cât şi cu prevederile legale aplicabile la soluționarea unei asemenea cereri.

Fiind supusă analizei legalitatea concluziilor din hotărârea recurată în raport cu argumentele recursului, deşi instanţa de insolvabilitate a indicat că este inerentă anularea tranzacției efectuate de SRL „Basconserv” și CÎ „Fructagrocom” în baza facturilor fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 în sumă de 194 424 de lei și seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017 în sumă de 90 633,60 lei, deoarece tranzacțiile au fost efectuate fără avizul şi acordul administratorului provizoriu, Colegiul atestă că această constatare este una superficială, nefiind coroborată cu alte circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei, și decurge din interpretarea eronată a prevederilor art. 104 din Legea insolvabilității.

De notat că, apelantul în cadrul examinării cauzei a indicat că, cu toate că au fost anulate facturile fiscale seria LB nr. 0207438 din 04 mai 2017 și seria EUI nr. 000072357 din 28 iunie 2017, instanța de fond nu a satisfăcut solicitarea de încasare a sumelor în baza facturilor fiscale anulate, contrar principiului de satisfacere colectivă a creanțelor creditorilor validați.

La acest aspect, conform art. 106 din Legea insolvabilității, terţul dobânditor în cadrul unei

tranzacţii anulate conform art. 104 şi 105 trebuie să restituie, în contul masei debitoare, bunul dobândit sau, în cazul în care bunul nu mai există, valoarea lui estimată la data transferului efectuat de către debitor.

În contextul normelor de drept material enunţate supra raportate la circumstanţele pricinii și argumentele apelantului, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce ţin de aplicarea Legii insolvabilității din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că instanţa de insolvabilitate la examinarea cauzei nu s-a expus asupra aspectului dacă actele juridice contestate au afectat sau nu bunurile debitorului prin creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului, precum și fezabilitatea restituirii de către terțul dobânditor în contul masei debitoare a bunului dobândit, sau, în cazul în care bunul nu mai există, valoarea estimată la data transferului efectuat de către debitor, în cazul anulării tranzacției conform art. 104 din Legea insolvabilității, precum și existența temeiurilor de anulare a facturilor fiscale în temeiul normelor invocate de către lichidator, în condițiile în care instanța de judecată era obligată prin lege de a supune aprecierii acest fapt cu raportare la normele legale, în corelare cu interpretarea justă a efectelor acestora.

În cazul în care instanţa de judecată se abţine de a da un răspuns special şi explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părţii care a formulat-o posibilitatea de a şti dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza *Hiro Balani vs Spania*, 1994).

Curtea Europeană, în cauza *Suominen vs Finlanda*, a reţinut că o funcţie a unei decizii motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite. Mai mult ca atât, o hotărâre motivată oferă părţii posibilitatea să o conteste, precum şi posibilitatea de a revedea decizia de către instanţa de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public a administrării justiţiei.

Totodată, în cauza *Van de Hurk vs Olanda*, hotărârea din 19 aprilie 1994, şi cauza *Dulaurans vs Franţa*, hotărârea din 21 martie 2000, paragraful 33, CtEDO a statuat că dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă cererile şi observaţiile părţilor sunt într-adevăr „auzite”, adică examinate conform normelor de procedură de către tribunalul sesizat. Altfel spus, art. 6 impune „tribunalului” obligaţia de a proceda la o examinare efectivă a mijloacelor, argumentelor şi al elementelor de probă ale părţilor, cel puţin pentru a le aprecia pertinenţa”.

Astfel, instanţa de fond nu şi-a executat în deplină măsură obligaţia legală de a motiva hotărârea luată şi de a argumenta soluția emisă, dreptul justițiabililor la un proces echitabil fiind lezat.

Cu titlu de concluzie, instanța de apel învederează că, așa cum afirmă în mod constant Curtea Europeană, rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor care persistă cu ocazia interpretării normelor (*Del Rio Prada v. Spania* [MC], 21 octombrie 2013, § 93), iar dreptul la un proces echitabil presupune prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța de judecată în actul de înfăptuire a justiției.

Totodată, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat că odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții (cauza *Păduraru vs România*, hotărârea din 1 decembrie 2005).

Pentru considerentele descrise, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce ţin de aplicarea Legii insolvabilității din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a admite apelul, a casa hotărârea

instanţei de insolvabilitate şi a remite cauza spre rejudecare la Judecătoria Hâncești (sediul Ialoveni), în alt complet de judecată, or hotărârea menționată nu conţine o argumentare ce ar determina definitiv şi incontestabil certitudinea adoptării soluţiei adoptate.

La rejudecarea cauzei, instanța de judecată urmează să țină cont de cele indicate, să verifice şi alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet şi obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC al RM cumulul de probe din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, şi în dependență de situaţia stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează raportul juridic litigios dedus judecății, să adopte o hotărâre legală şi întemeiată.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 385 alin. (1) lit. a), art. 389 și art. 390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de către lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare)- Popa Valeriu.

Se casează hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) din 31 ianuarie 2023, emisă în cauza la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Basconserv” (în proces de lichidare), administrator autorizat Popa Valeriu împotriva CÎ „Fructagrocom” cu privire la anularea facturilor fiscale și încasarea sumei.

Se remite cauza spre rejudecare, în instanța de insolvabilitate la Judecătoria Hâncești (sediul Ialoveni), în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Clim Eugeniu

Judecătorii Iorgov Steliana

Cojocaru Olga